

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

Poświęcony sprawom Zagłębia i Dąbrowskiego. Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY:
 miejscowych i zamiejscowych Rb. 6.—
 Półrocznie „ 3.—
 Kwartalnie „ 1.50
 Miesięcznie — 50

Adres Redakcji i Administracji Częstochowa Aleja II Nr. 58, telefonu Nr. 50, skrytka pocztowa Nr. 21.
Redaktor przyjmuje od godz. 8-ej do 8-jej wieczorem.
Rękopisy redakcja nie wraca; za artykuły, nie oznaczone i góry ceną, honorarjów redakcja wypłacać nie będzie. **Prenumeratę i ogłoszenia** w Częstochowie przyjmują wszystkie księgarnie. W Warszawie: Biuro Dzienników Ungra, Wierzbowa 8. Dom Handley L. i E. Metal i S-ka Krad. Przęd. 53. Krajowe Biuro Ogłoszeń Marszałkowska 116. w Moskwie L. i E. Metal i S-ka, Biuro ogłoszeń I. Buchweitz, w Warszawie Marszałkowska 120, w Sosnowcu W. Badurcki, hotel warszawski.

CENA OGŁOSZEŃ:
 Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-rzej stronie 50 k., na IV-aj 10 k.
 Reklamy i Nekrologia za wiersz 20 k.
 Nadane za wiersz 50 kop.
 Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wiersz.

Reprezentantem „Gonia Częstochowskiego“ na Powiat i Zagłębie Dąbrowskie jest p. **Wacław Badurcki** (Sosnowiec, hotel „Warszawski“.)

Reprezentacją „Gonia Częstochowskiego“ na Zawiercie objęła księgarnia pani **Z. Hubickiej** Tamże ogłoszenia do „Gonia Częstochowskiego“.

Prenumeratę na „Gonia Częstochowskiego“ i ogłoszenia w Rakowie przyjmuje pan **J. Kosiński**.

Częstochowskie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe.

Wskutek rozporządzenia J. W. P. gubernatora, jako Prezesa Komitetu do Spraw Drobego Kredytu

WALNE ZGROMADZENIE

członków Towarzystwa, w celu rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania za rok 1907 odbędzie się w **Niedzielę dnia 24 Maja 1908 r.** o godzinie **1-iej** po południu **punktualnie** w Sali Koncertowej Towarzystwa „**Lutnia**“ przy ulicy **Szkolnej № 10.**

Zarząd.

Lekarz-Dentysta
M. GREJNIEC
 leczenia, plombowanie, czyszczenie, wyjmowanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne bez podniebienia, prostowanie krzywo rosnących zębów.
 Aleja № 10, dom p. Rajchercowej, gdzie aktów apteczny p. Neufelda, telefon № 108.

Gabinet dentystyczny
R. FILIPOWICZA
 Aleja III № 52.

Gabinet masaży i gymnastyki
 leczenie skrzywień kręgosłupa, łopatek, elektryzacja i t. p.
St. KIFFER, II Aleja 30.

TEATR NOWOŚCI (KINEMATOGRAF)
dziś i dni następnych
 nadzwyczaj interesujący program.
 (Patrz ogłoszenie na str. 4-jej).

KALENDARZYK.
 D. 23 Maja.

Wzrost chrześcijański: św. Dezjerderego B. M. Michała jutro Joanny
Wzrost słoneczny: godz. 4 m. 0, zachód godz. 7 m. 53
Wzrost dnia: 8 godzin 19 minut
Wiadomości historyczne: 1635. Traktat ze Szwedami w Sztumdorffie.—1698. Zjazd Augusta II z Piotrem Wielkim w Rawie.—1796. Hr. Zubow zdobywa Derbent.

Druga mowa Dmowskiego.

(Dokończenie)

Odpierając zarzut, jakoby Polacy chcą autonomii, albo niczego, mówca powiada:

Złożyliśmy zasadnicze postulaty autonomii naszego urzędnika Król. Polskiego. Wyjaśnię, dlaczegośmy to czynili: Jeśli ktoś proponuje coś cokolwiek, to powinien proponować coś takiego, za co wziąć może na siebie odpowiedzialność, iż to właśnie doprowadzi do zaspokojenia ran, do rozważania danej trudnej kwestji. Odpowiedziano nam: „nie! „Więc ci, którzy uważają, że autonomia jest niepotrzebna, że jest nawet szkodliwa dla państwa, powinni mieć jakiś swój osobisty „pogłębiony” powód, jaki reformy należy przeprowadzić w Królestwie Polskiem; powinni

wiedzieć i czuć, czego Królestwo Polskie potrzebuje. My właśnie oczekujemy od nich wygłoszenia opinii. Jeżeli opracują oni w tej sprawie odpowiednie wnioski, będziemy wraz z nimi pracowali w tym samym kierunku i uchwalimy wszelkie reformy, pozytywne dla Królestwa Polskiego. Postaramy się, aby te reformy były jaknajścisłej wypełnione. Zgadzałyśmy się nawet z tem, że reformy należy przeprowadzać stopniowo, że nie można robić wszystkiego odrazu. Lecz nie możemy uznawać za środek, prowadzący do całkowitego rozstrzygnięcia kwestji, to, w co zupełnie nie wierzymy, to, co z naszego punktu widzenia bynajmniej kwestji rozstrzygnąć nie może.

Przechodząc do mowy Uwarowa, w której powiedział: „jesteśmy gotowi dać wam wszystko co sami posiadamy”, Dmowski powiedział: Powyższe wyrażenie może oznaczać albo bardzo dużo, albo też bardzo mało. Jest to znów wyrażenie niejasne. Dlatego też zapytałem hr. Uwarowa: czy rzeczywiście gotowi jesteście dać nam wszystko co posiadacie? (okrzyki na prawicy: „to tylko hr. Uwarow powiedział!”). Zwrócić uwagi, że hr. Uwarow przemawiał jako przedstawiciel frakcji październikowców, ilczącej najwięcej członków w Dumie, dla tego też przywiązuje ogromną wagę do tej mowy. Zapytuję więc szanownego mówcę: czyż rzeczywiście chcecie „dać nam wszystko, co sami posiadacie?” Wasze dzieci wychowane są przez ludzi z waszego środowiska, którzy w dalszym ciągu mają jedyni możliwy dla wychowania pokoleń wpływ rodzinny. Czy gotowi jesteście dać nam to samo? Czy zgodzicie się na to, aby nasze dzieci wychowane były przez ludzi, którzy posiadali w dalszym ciągu wpływ rodzinny. Czy zgodzicie się na wydaleenie z naszego kraju obecnego składu nauczycieli, którzy rzeczywiście wywierają demoralizujący wpływ na naszą młodzież. Wy posiadacie sędziów, rozumiejących wasze życie, poglądy i prawa, my zaś jesteśmy tego pozbawieni.

Wy posiadacie przedstawicieli władzy, którzy uważają was za swoich braci; mniejsza o to, czy są oni dobrzy, czy zli, ale w każdym bądź razie są waszymi ludźmi. Czy gotowi jesteście dać nam takich samych przedstawicieli władzy. Wy korzystacie z prawa używania w instytucjach rządowych waszego ojczystego języka, który jest dla wszystkich zrozumiały; w naszym kraju wielu nie zna rosyjskiego języka i już, choćby tylko z praktycznego punktu widzenia, utrudnia to im życie. Czy gotowi jesteście dać nam to wszystko? Przecież wszystko to posiadacie. Oto dlaczego, panowie mówię, że wyrażenie: „gotowi jesteśmy dać wam wszystko, co sami posiadamy”, jest wyrażeniem w wysokim stopniu niejasnem.

Można go w ten sposób pojmować: „mamy nauczycieli Rojjan — damy wam również rosyjskich nauczycieli”, lub też można go zro-

zumieć w następujący sposób: „my mamy swoich nauczycieli, a więc i wam damy waszych” (śmiech na prawicy, oklaski na lewicy).

Kończę już z wypowiedzianiem poglądów politycznych. Poproszę was, panowie, jeszcze o jedną chwilę, aby powieścić kilka słów, będących jakby post scriptum, z powodu przemówienia, mianującego się uczonym, p. Aleksiejewa. P. Aleksiejew prowadził badania naukowe w sprawie tego, com kiedy i komu mówił w Warszawie. Przy wszelkich badaniach naukowych należy się zawsze kierować metodą naukową. Tymczasem p. Aleksiejew przytacza np. moją rozmowę z hr. Wittem, według fałszywych źródeł. W półtora roku po powyższej rozmowie zmuszony byłbym podać ją do wiadomości publicznej, aby zaprzeczyc kłamstwom.

Człowiek, któremu polecono śledzić za moją działalnością w Warszawie, powinien był kierować się metodą naukową i zacczerpnąć wiadomości jedynie z wiarogodnego źródła, mianowicie z wydrukowanego przeze mnie tekstu rozmowy (oklaski na lewicy, gwizdanie na prawicy).

Kursy wakacyjne krakowskie.

Ogłoszony został program kursów wakacyjnych w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Kursy odbędą się w czasie od dnia 25 czerwca do 20 lipca r. b. i obejmują wykłady z zakresu historii, historii literatury, sztuki, językoznawstwa, metodyki nauk i pedagogji. Zadaniem kursów jest uzupełnienie wykształcenia nauczycieli i nauczycielek, z wiaszcza prywatnych, mogą one jednak oddać również poważne usługi wszystkim, którzy chcą potrzebę uzupełnienia wykształcenia średniego lub przygotowania do samodzielnej pracy nad sobą. Na czele zarządu stoi prof. Ożerniak, zastępcą przewodniczącego jest prof. Tokar. Wśród wykładowców znajdujemy nazwiska: prof. Estreicher, Tokar, Dziechowicki, Kutzeby, Grabowskiego, Sokolowskiego, Rozwadowskiego i in.

Prócz wykładowców zapowiedziane jest zwiedzanie zabytków Krakowa pod kierunkiem dyr. Muzeum Narodowego, dra Kopery; pobyt w Krakowie ułatwia nie tylko korzystanie z wszelkiej pomocy naukowej, ale i wycieczki do bliższych i dalszych okolic Galicji i Śląska.

Osoby interesowne mogą zwracać się listownie z dołączeniem marki (10 kop., 10 10 hal.) na odpowiedź — adresowo na „Zjednoczenie”, Towarzystwo młodszej w Krakowie, Rynek 17.

RYDZEWSKI i S-ka
 Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

Węgiel, cement, pasy, troki, artykuły techniczne i inne, lampki żarowe, przewodniki izolowane i inne.
Po cenach hurtowych.

Wykonawca: pomniki, figury, fontanny, otarcia, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wchodzące, od najwznajniejszych do najwykwintniejszych pod względem artystycznym wykonawstwo, ze wszystkich krajowych i zagranicznych pierwszorzędnych kamienia i drzewa. Dekoracje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty sturktorskie. Zakład podejmujący się wykonywać roboty w miejscowościach najbliższych, informacje, rysunki kosztorysy na każde żądanie darmo. Ceny przystępne.

Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamienniarski i Proszowski w Częstochowie.

MAGAZYN BŁAWATNY
B. LEWIN

POLECA
NOWOŚCI

SUKNA WELNY
JEDWABIE
Mousselin de laine
PŁÓTNA
SATYNY
BATYSTY
KRETONY
ETC. ETC.

Ceny niskie.

dawniej D. Breszel 1-sza Aleja hotel Victoria.
Na **Suknie, Kostjomy i Bluzki** z pierwszorzędných fabryk krajowych i zagranicznych.
„Prmissimo“ plisy gotowe do sukien w różnych kolorach.

Biuro pośrednictwa i zleceń
„RENOMETR”
w Częstochowie, III-oła Aleja № 60.

Bardzo tanio sprzedaje: nieruchomości i place w ulicach: Małej, Warszawskiej, Teatralnej, Żelaznej, Centralnej, Szkolnej, Cerkiewnej, III ej Alei, św. Rocha, Rakowie Sosnowca i Łodzi. Tamże lokata kapitalów, oraz sprzedaż, dzierżawy, zamiany majątków ziemskich i t. p

PANIE I PANNY!
Jeżeli pragniecie jaśnień swego
PIĘKNOŚCIĄ,
MŁODOŚCIĄ,
ZDROWIEM,

Patent angielski

koniecznie używajcie
Krem „KAZIMI” Metamorfoza

Krem „KAZIMI” RADYKALNIE I BEZ ŚLADU usuwa PIEGI, WĄGRY, PŁAMY, ORAZ ZMARSZCZKI, czyniąc skórę twarzy ŚWIEŻĄ I MŁODZIENCZĄ.

SPRZEDANO JUŻ PRZESZŁO MILJON SŁOIKÓW.
P. „KAZIMI” otrzymuje TYSIĄCE LISTÓW DZIĘKczynnych od przedstawicieli płci pięknej za niezmiernie doniosły swój wynalazek, który pozwolił im ZACHOWAĆ, a wielu damom nawet odzyskać urodę.

Wobec usłowanych naśladowców i falsyfikatorów przy kupnie należy koniecznie zwracać uwagę na, wyróżniające Krem „KAZIMI” Metamorfoza, cechy:

- 1) na wewnętrznej stronie stołka znajduje się biały wypukły napis *Calimi*
- 2) PATENT ANGIELSKI, 3) rysunek, przedstawiający głowę chłopca z napisem „WYSTAWA WSZECHROSYJSKA” 1896 r. 1 4) na opakowaniu stołka znajduje się rysunek „ZRÓDŁO PIĘKNOŚCI”, zatwierdzony przez Depart. Przemysłu i Handlu pod № 4685.

POKOST

fabryki
C. Ch. Schmidta w Rydze
znany ze swaj dobroci

ORAZ
farby suche i olejne poleca
SKŁAD APTECZNY

Wacława ORZEŁ
w Częstochowie, III Aleja № 48.

CONFETTI

611.

5-3

Serpentin, Pif-paf, Lampiony, Balony, Kotyljony. Garlandy, Szarfy, Chorągiewki do pochodu dzieci i wszelkie dekoracje ogrodowe.

Po cenach bardzo niskich.

Sprzedaje się hurtowo i detalicznie, (a także daje w komis) w składzie papieru i materiałów piśmiennych

Jakóba Weinstock

w Częstochowie, II Aleja № 28.

Okrągłe confetti i serpentine na zabawy po cenach konkurencyjnych.

FRANCUZKI POPULARNY BRODEK przeciw
CHRONICZNEJ OBSTRUKCJI

Dopa: 2 pigułki wieczorem przed spoczynkiem.
Nie powoduje bólu w żołądku, ani mdłości, ani biegunki.

Podmajstrzy ciesielski

zaraz potrzebny. Piśmienne zgłoszenia sub F. M. 58 do eks. Gońca Częst. 632-3-2

Kto chce sprzedać nieruchomość miejską, lub plac to najtaniej znajdzie kupca przy pośrednictwie biura „Renometr” III Aleja 60-ty. 609-0-5

Przyjmie miejsce kasyjki lub zarządzającej, może być z kauceją. Wiadomość w sklepie Teatralna 20. 620-4-3

Śl. Szczawiński

w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
egz. od 1878 r.

TELEFON № 9.

Poleca:

Szparagi

codziennie świeże i

Masło śmietankowe
po cenie niższej.

Specjalność firmy

IMPORT

WIN

Węgierskich

i

Francuskich.

BROWAR PAROWY
„NIECHCICE”

poleca znane ze swaj dobroci:

PIWO **Pilzeńskie**
Lagrowe
Kulmbachskie

w beczkach i butelkach.
Główny skład: **J. Płomiński,**
Częstochowa Teatralna № 8.
Telefon № 33.

Żądać wszędzie.
Dostawa natychmiastowa.
361 45-9

Program.

Teatr Nowości

- CZĘŚĆ I.
1) Mrs. Fred. Halton (imit. zwierząt).
2) Kiselewski (kupiecista) nowe kup.

Kinematograf.

- CZĘŚĆ II.
3) Taniec śmierci (dramat)
4) Dwoch pechowców (komiozne).
CZĘŚĆ III.
5) Muzyka naprzd (w kolorach).
6) Potęga tenora (komiozne).
Ceny miejsc: Kraszela 1 rząd 60 kop., 2-gi 40 k. Galerja 25 kop., wojskowi i dzieci placę połowę.

Sprzedam rower danski w dobrym stanie. Teatralna 26 m. 9 641-3-1

WARSZAWSKI
Browar Parowy

„E. Reych Synowie”

POLECA

znane z dobroci odleżale piwa:

- Jasne** (pilzeńskie)
Ciemne (Zakopiąskie)
Bawarskie (zdrowia).

Poszukuje posady gospodyn, w miejscu lub na wyjazd, znam się na krawiectwie. Wiadomość Raków Biuro główne Szymański, 636 1-1

Poszukuje się
zdolnych i odpowiedzialnych
Przedstawicieli

we wszystkich miastach Królestwa Polskiego dla znanych prawdziwych amerykańskich gazolnowych lamp

„Welsbach Company”

Pała się **bez knotów** budowa prosta i trwała, światło wspomagane. Jeneralna Reprezentacja: Warszawa, Marszałkowska 79, Tel. 115-07. 461-10-6

Bryzki do sprzedania. Wiadomość II Aleja № 28 u Włodarskiego.

Książki meldunkowe

i kwitarjusze

w Drukarni F. D. Wilkoszewskiego II Aleja № 38, dom W-go Gorniga.

Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Redaktor Mieczysław Guranowski.

Drukarni F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie.